

Vetenskapsrådet

Vetenskapsrådets arbete med:

Nationella riktlinjer för bättre tillgång till forskningsresultat (*open access*)

Anna Wetterbom
Forskningssekreterare infrastruktur

What is open access to data about?

Vetenskapsrådet

Ensure future use and re-use of data for others than the data collectors.

The benefits of open access to data

Vetenskapsrådet

- Effective use of tax money
 - Legitimate claim from the public
 - Most of the VR grants are for data collection

The benefits of open access to data

Vetenskapsrådet

- Effective use of tax money
- **Validate results**
 - Underlying data available at the time of publication of results

The benefits of open access to data

Vetenskapsrådet

- Effective use of tax money
- Validate results
- Use data for follow up studies and studies in new fields.
 - "big data"

The benefits of open access to data

Vetenskapsrådet

- Effective use of tax money
- Validate results
- Use data for follow up studies and studies in new fields.
- **Use data for other purposes**
 - policy makers (e.g. IPCC Climate report)
 - private sector
 - general public

Challenges for open access to data

Vetenskapsrådet

- Attitudes and traditions. *'Should research data be open?'*
 - Acknowledge the importance of sharing high quality data
=> research communities, universities, funders etc

Challenges for open access to data

Vetenskapsrådet

- Attitudes and traditions. *'Should research data be open?'*
- Legal challenges
 - Personal integrity
 - Intellectual property
 - National security
 -

Challenges for open access to data

Vetenskapsrådet

- Attitudes and traditions. *'Should research data be open?'*
- Legal challenges
- Technical challenges
 - Standard formats for meta data and data
 - Repositories for archiving data
 - Supporting infrastructures handling and disseminating data (databases, tools, competence etc)
 - Training of scientists!

Challenges for open access to data

Vetenskapsrådet

- Attitudes and traditions. *'Should research data be open?'*
- Legal challenges
- Technical challenges
- **Financial challenges**
 - Archiving, handling and disseminating data costs time and money
 - Requires stable long-term funding

Vetenskapsrådet

Vetenskapsrådets arbete med:

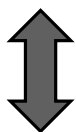
Nationella riktlinjer för bättre tillgång till forskningsresultat (*open access*)

Anna Wetterbom
Forskningssekreterare infrastruktur

Vetenskapsrådets nuvarande uppdrag

REGERINGSKANSLIET

Vetenskapsrådet

Juli 2012

Rekommendation* från EU-kommissionen till medlemsstaterna.

Oktober 2012

Forskningspropositionen.

Januari 2013

Uppdrag i VRs regleringsbrev:

- ta fram nationella riktlinjer för öppen tillgänglighet till forskningsresultat och data.
- tillsammans med KB och andra relevanta aktörer

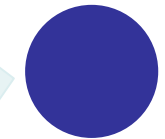
=> VR-projekt under 2014.

* Commission Recommendation on access to and preservation of scientific information, C(2012) 4890

Vad har Vetenskapsrådet tagit fram under 2014?

Konsekvensanalys

- Konsekvenser för olika förslag.
- Hinder för införande (sociologiska, juridiska, tekniska, finansiella)
- Ansvarsfördelning
- Tidsperspektiv

Nationella riktlinjer

- Förslag till policy

Omvärldsanalys

- Nationellt
- Internationellt

Om förslaget till nationella riktlinjer

Hur har vi tänkt?

2 delar svensk lagstiftning

1 del riktlinjer från EU-kommissionen

+ inspiration från andra länder

Svensk lagstiftning

- Tryckfrihetsförordningen
 - Kapitel 2: *Om allmänna handlingars offentlighet.*
 - **Forskningsdata är allmän handling**
- Sekretess och offentlighetslagen
 - Reglerar tillgång till känsliga persondata.
 - Även Personuppgiftslagen (PUL), lagen om etikprovning m.fl.
- Arkivlagen
 - lärosätenas ansvar för arkivering av data
- Förvaltningslagen
 - Om utlämnande av allmänna handlingar
- Lagen om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen (PSI)
 - gäller ej handlingar vid utbildnings- eller forskningsinstitutioner
- Lärarundantaget
 - patenterbara resultat

EU-kommissionen

Rekommendation* till medlemsstaterna att ta fram nationella riktlinjer för open access

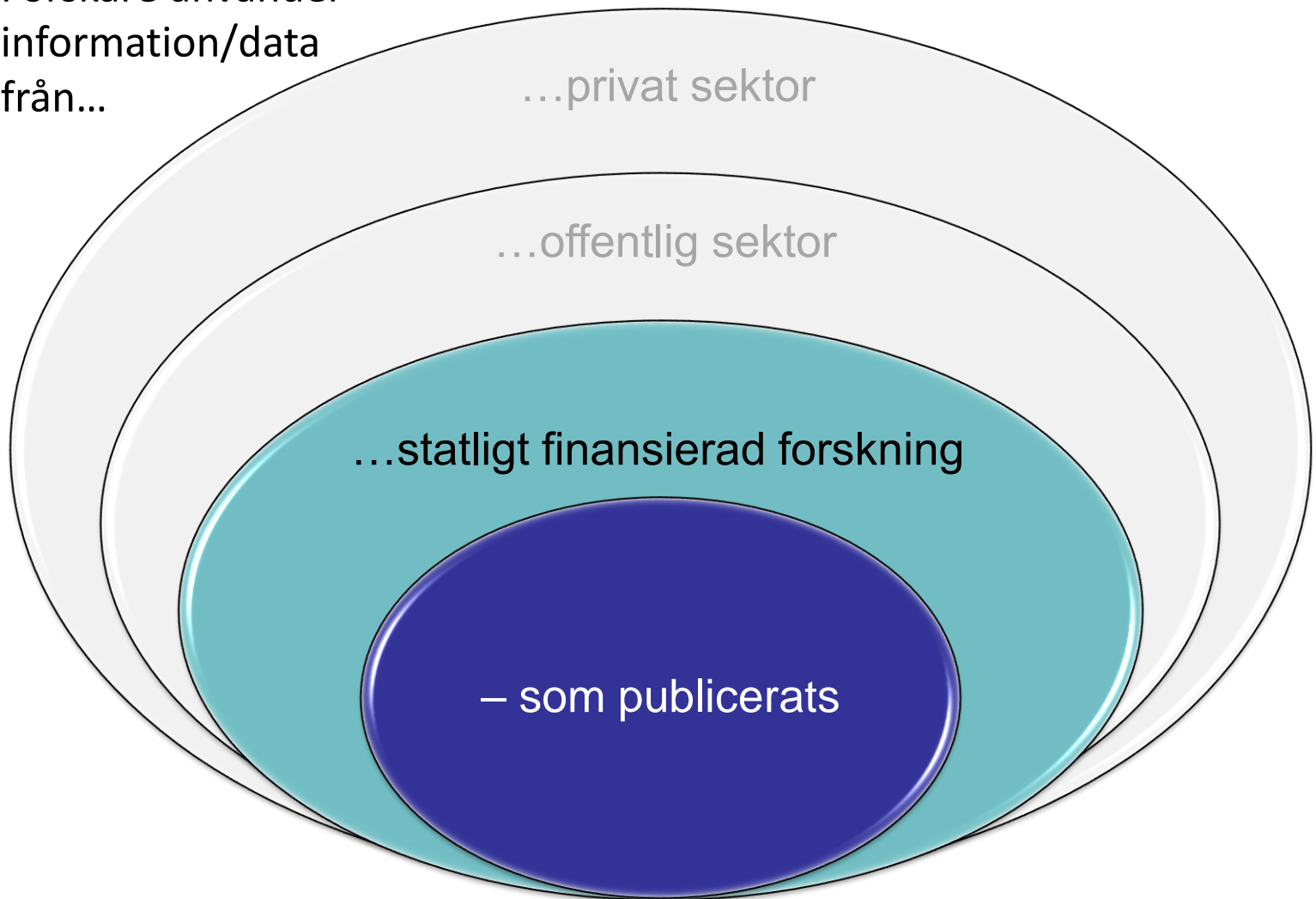
- Policy + implementering + ansvarsfördelning + finansiering
- Samordning mellan medlemsstater, National Points of Reference (NPR)

Horisont 2020 har pilot för open access till forskningsdata.

- Data + metadata för att validera resultat
 - andra data frivilligt, beskrivs i datapubliceringsplan
- Data ska deponeras i digitalt arkiv
 - kommissionen pekar ej ut ett enskilt arkiv, inte heller en enskild teknisk lösning

Vår definition av *forskningsdata*

Forskare använder
information/data
från...

Vår definition av *open access*

Data är fritt och enkelt tillgängligt för återanvändning,

⇒ tillgängligt på nätet

⇒ standardiserat, digital format

⇒ inkluderar metadata

Tar hänsyn till lagar och förordningar.

Förslag till nationella riktlinjer

Långsiktigt mål

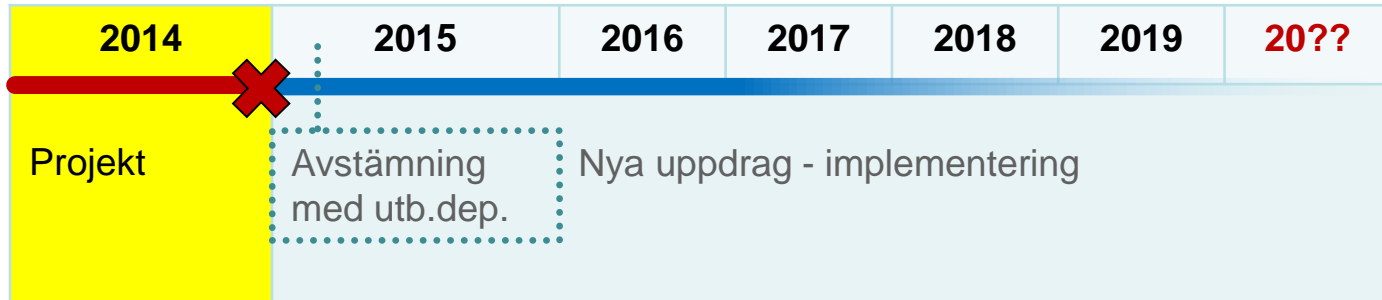
Alla forskningsdata som tas fram med offentliga medel ska vara öppna.

Kortsiktigt mål (2015-2020)

Genomföra pilotlysningar med krav på öppen tillgänglighet för forskningsdata som ligger till grund för en vetenskaplig publikation

- omfattar forskningsdata där hela eller en del av finansieringen kommer från offentliga medel,
- vissa forskningsdata kräver särskild hänsyn, t.ex. persondata, samarbeten med näringslivet, resultat som kan kommersialiseras.

Implementering av nationella riktlinjer tar tid

Vetenskapsrådets
nuvarande projekt.

X Förslag lämnas över till regeringen
tillsammans med en konsekvensanalys.

Tack för att ni lyssnat!

Mitt viktigaste budskap idag!

Kontaktuppgifter VRs projekt med nationella riktlinjer

Data

Anna Wetterbom anna.wetterbom@vr.se

Katrin Brandt katrin.brandt@vr.se

Publikationer

Lisbeth Söderqvist lisbeth.soderqvist@vr.se

Tomas Andersson tomas.andersson@vr.se

Kommunikatör

Lotta Bäcklin lotta.backlin@vr.se

Projektledare

Margareta Eliasson margareta.eliasson@vr.se